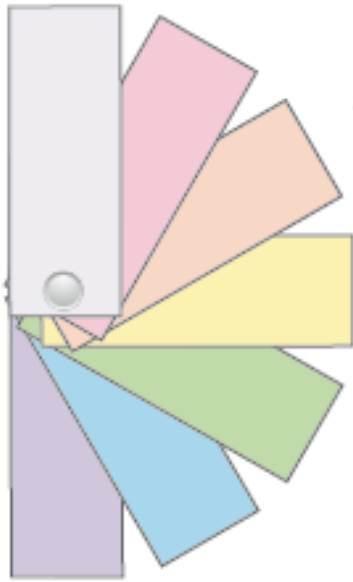

Netwerk Palliatieve Zorg

NPZ
Almere.nl

Almere

Jaarverslag 2015

Algemene doelstelling

Het Netwerk streeft naar het gezamenlijk realiseren van een kwalitatief goed aanbod van palliatieve zorg, van op elkaar aansluitende voorzieningen. Deze zorg is op de behoefte van de cliënt en naaste afgestemd. Van belang is dat de cliënt de juiste zorg ontvangt, op het juiste moment en op de plaats die de cliënt wenst.

Visie

Het NPZA is het aanspreekpunt op het gebied van de palliatieve zorg in Almere e.o. en staat voor de bevordering van de palliatieve zorg. Dat doet zij door:

- De samenwerking in het veld te bevorderen en te coördineren
- Kennis in het veld te ontsluiten
- Organisatorisch advies te verstrekken
- Scholing te verzorgen
- Leemtes in kwaliteit te signaleren

1. Organisatiestructuur

Het Netwerk Palliatieve Zorg Almere (figuur 1) kent twee geledingen in haar organisatiestructuur:

- de stuurgroep palliatieve zorg
- het platform palliatieve zorg

1.1. Stuurgroep

De stuurgroep palliatieve zorg is het dagelijks bestuur van het Netwerk Palliatieve Zorg Almere. De stuurgroep vergadert twee keer per maand en richt zich op beleidsvoorbereiding en ontwikkeling. De leden komen uit verschillende disciplines.

Leden:

- Voorzitter: Marianne Ponstein (kaderhuisarts en consulent palliatieve zorg, Zorggroep Almere)
- Mariëlle Kramer (teammanager thuiszorg, Zorggroep Almere) / Marga Driessen (transferverpleegkundige, Flevoziekenhuis) / Jan Baars (internist/hematoloog, Flevoziekenhuis) / Henriette Nauta (manager, VMCA) / Rob Linde (apotheker, Zorggroep Almere) / Rob Bekkering (kaderhuisarts, Zorggroep Almere) / Patricia Schutte (palliatief verpleegkundige PACTeam, Flevoziekenhuis) / Heddy Arjumand (specialist ouderen geneeskunde, Zorggroep Almere) Annemarie Stoffer (adviseur, IKNL)
- Coördinator: Bea Dame

1.2. Platform

Het platform wordt gevormd door leden vanuit alle aangesloten organisaties. Het platform fungeert als klankbordgroep en vergadert 4 maal per jaar.

Leden:

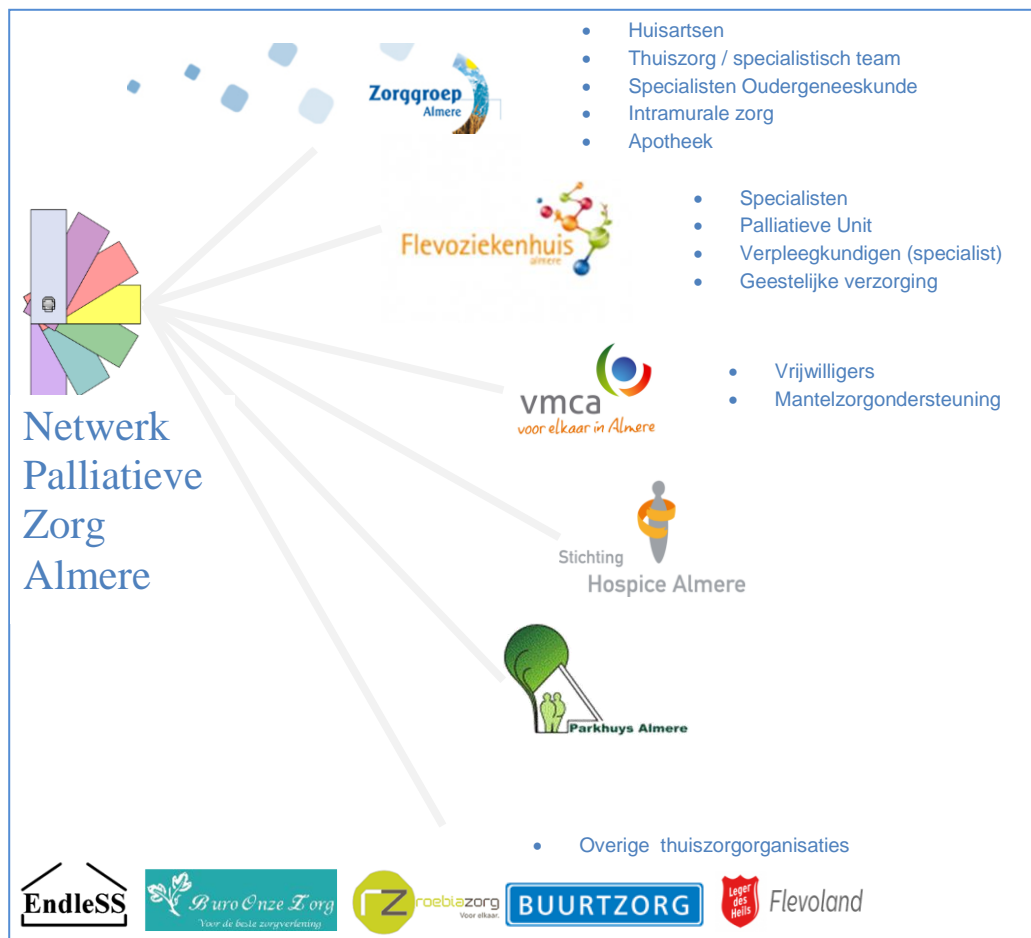
- Voorzitter: Marianne Ponstein
- Judith Bremmers (verpleegkundige specialistisch team Zorggroep Almere) / Marieke Kollen (coördinator, VMCA) / Rob Linde / Leonie Groosman, per maart 2015 Bernadette Bornhijm (coördinator, Parkhuys) / Joanna Veldkamp (coördinator, Hospice) / Ilona van der Heide (palliatief verpleegkundige, Flevoziekenhuis) / Rianne Veenstra (geestelijke verzorging, Flevoziekenhuis) / Esther Ramaj (directeur, Thuiszorg Endless) / Yvonne Te Vrede (directeur, Buro Onze Zorg) / Zuhra Nawid (verpleegkundige, Roebiazorg) / Louis Haan (verpleegkundige, Zorgfix) / Helga Keijzers of Marlou Fisser (verpleegkundigen, Buurtzorg) Monique Bergsma (verpleegkundige Leger des Heils).
- Coördinator: Bea Dame

1.3. Taakgroepen

De taakgroepen worden gevormd door leden van de stuurgroep (portefeuillehouders), het platform en, waar mogelijk, door leden vanuit de aangesloten organisaties. De taakgroepen werken de

taken/plannen uit die geformuleerd zijn door de stuurgroep in de vorm van verbetertrajecten. De netwerkcoördinator coördineert en participeert in deze werkgroepen.

Figuur 1 Deelnemende organisaties

1.4. De netwerkcoördinator

De netwerkcoördinator geeft de algemene sturing en coördinatie aan het netwerk, stelt het werkplan op en heeft het mandaat binnen de kaders van het vastgestelde programma te handelen.

1.5. Administratie

De administratie van het Netwerk Palliatieve Zorg Almere is ondergebracht bij ROS Almere.

1.6. Landelijk/Regionaal/Provinciaal

Landelijk

De belangen van het netwerk wordt landelijk vertegenwoordigd door Stichting Fibula, het platform van de gezamenlijke netwerken palliatieve zorg. Deze is gesprekspartner naar het ministerie en andere landelijke organen. Het netwerk volgt actief de landelijke ontwikkelingen en neemt zo nodig deel aan landelijke bijeenkomsten.

Regionaal

ZonMw ontwikkelde op verzoek van het ministerie van VWS (december 2013) een Nationaal Programma Palliatieve Zorg (Palliantie). Doel van het programma is dat in 2020 iedere burger mag rekenen op goede palliatieve zorg op de juiste plaats, op het juiste moment, met de juiste

ondersteuning. Binnen het programma is aandacht voor de duurzame samenhang tussen praktijk, onderzoek en onderwijs.

Consortiavorming vindt plaats vanuit de Expertisecentra PZ in samenwerking met het IKNL en de Netwerken Palliatieve Zorg. Het consortium faciliteert zorgverleners en organisaties bij het optimaliseren van palliatieve zorg.

Het Netwerk Palliatieve Zorg Almere (NPZAlmere) participeert in het Consortium Palliatieve Zorg Noord Holland en Flevoland (NHF) Deze heeft sinds voorjaar '14 in alle openheid inventariserende stappen gezet, met als gevolg bottom-up draagvlak en wederzijds vertrouwen. Inzet is een duurzame samenwerking, ook buiten het Nationaal Programma Palliatieve Zorg (Palliantie) om.

Provinciaal

Op provinciaal niveau krijgt het netwerk ondersteuning van het IKNL locatie Amsterdam en is vertegenwoordigd in het provinciaal overleg van de Noord-Hollandse netwerken palliatieve zorg. Regelmatig worden gezamenlijke acties/projecten ondernomen. Vooral met Netwerk Noord en Oost Flevoland wordt samenwerking gezocht.

1.7. Financiën

In 2015 is wederom de jaarlijkse subsidie ontvangen vanuit het ministerie van VWS. Mede door deze subsidie is de continuïteit van het Netwerk gewaarborgd. De betrokken organisaties (zie figuur 1) ondersteunen het Netwerk door participatie mogelijk te maken in de stuurgroep, het platform en de werkgroepen. Vanuit de stuurgroep houdt Rob Linde toezicht op de financiën van het netwerk.

1.8. Consulenten palliatieve zorg

Consultatie verhoogt de kwaliteit van de palliatieve zorg significant.

In Almere is in de 1^e lijn het eerste aanspreekpunt vaak de arts of verpleegkundige die zich gespecialiseerd heeft en in het betreffende gezondheidscentrum werkt. Ook kan Marianne Ponstein (consulent IKNL/kaderhuisarts palliatieve zorg) benaderd worden. De consultaties betreffen adviezen over pijn- en symptoombestrijding en vragen over mogelijkheden van zorg en begeleiding. Ook worden er veel vragen gesteld over palliatieve sedatie en euthanasie. De consultatie in Almere is laagdrempelig.

In de 2^e lijn is sinds januari 2015 het Palliatief Advies en Consultteam (PACT) actief. Er is samenwerking met de kaderhuisarts die bij de multidisciplinaire overleggen (MDO's) aanwezig is. Voor vragen over medicatie kunnen hulpverleners ook bij apotheek de Brug terecht. De telefonische helpdesk bij het IKNL fungeert als achterwacht.

2. Activiteiten

Werkplan 2015

Het gezamenlijk ondertekenen van het convenant in 2011 door alle deelnemende organisaties is de basis voor de samenwerking binnen het netwerk. Jaarlijks formuleert de stuurgroep het werkplan voor het komende jaar.

Voor 2015 zijn de volgende speerpunten benoemd:

- Een structureel scholingsbeleid
 - Scholingstraject voor verzorgenden en wijkverpleegkundigen
 - Jaarlijks symposium
 - Scholing voor specifieke doelgroepen
- Profilering, herkenbaarheid en draagvlak NPZAlmere versterken
 - Sociale kaart gebruikersvriendelijk maken
 - Samenwerking/verbinding andere organisaties
 - Nieuwsbrief optimaliseren waardoor onder meer de website meer en beter onder de aandacht wordt gebracht
- Inventariseren mogelijkheden/methodiek om outcome results te meten.
- Voorbereiden van de samenwerking op het gebied van palliatieve zorg tussen huisartsen, wijkverpleegkundigen en fysiotherapeuten in één huisartsgroep (PaTz).
- Ondersteunen consult en adviesteam palliatieve zorg Flevoziekenhuis
- Spreken over het levenseinde/voor publiek/organiseren dat burgers op een laagdrempelige manier over het leven en het einde kunnen spreken in GZC
- Nieuwe invulling voor het poëzieproject

2.1. Een structureel scholingsbeleid

Portefeuillehouders: Patricia Schutte / Mariëlle Kramer / Bea Dame

- Scholingstraject voor verzorgenden en wijkverpleegkundigen
 - Basisscholing voor verpleegkundigen | 6 dagdelen in het voorjaar van 2015 | 11 deelnemers
 - Basisscholing voor verzorgenden | 6 dagdelen in het najaar van 2015 | 18 deelnemers.
 - Signaleringsbox; Verzorgenden signaleren vaak als eerste een verandering in conditie, ADL of gedrag bij zorgvragers. Goed signaleren draagt in belangrijke mate bij aan goede palliatieve zorg. De denk- en werkmethode 'Signalering in de palliatieve fase' biedt hiervoor concrete handvatten. De methode wordt toegepast door verzorgenden in verpleeg- en verzorgingshuizen en in de thuiszorg: in de directe zorg aan zorgvragers en ter voorbereiding van interdisciplinair overleg. Er is een projectgroep geformeerd vanuit de Zorggroep Almere om d.m.v. train-de-trainer scholingen implementatie binnen de Zorggroep mogelijk te maken.
- Jaarlijks symposium
 - Onderwerp; Samenwerken in de palliatieve zorg; zorgverlener tussen hoop en wanhoop. Door Christien de Jong, vrijgevestigd psychotherapeut en trainer in samenwerking met Koos van der Knaap, acteur. Het symposium is bedoeld voor alle deelnemers in het netwerk, multidisciplinair. Er kwamen 70 deelnemers.
- Scholing voor specifieke doelgroepen
 - Kopcursus 10 februari. In samenwerking met Mundipharma is een KOP cursus georganiseerd; de zesde module betreffende de patiënt met terminaal COPD en de patiënt met dyspneu en was bedoeld voor huisartsen, specialisten (SOG) en apothekers.

- Bijscholing voor verpleegkundigen over de CADD PCA pomp (morfine en midazolam). Samen met Tefa, de leverancier van de pomp In totaal waren er 17 deelnemers uit verschillende thuiszorgorganisaties.
- Workshop Hindoeïsme en de laatste levensfase; een inspirerende avond op een Hindoeïstische school over het Hindoeïsme in relatie tot sterven. Er waren 15 deelnemers.
- Workshop Islam en de laatste levensfase; een werkbezoek aan de Turkse Moskee, om kennis te maken met deze religie, opvattingen over goede zorg in de laatste levensfase en rituelen rond het levenseinde. Het werkbezoek begon met het bijwonen van een gebedsbijeenkomst. Met 15 deelnemers.
- 2 Modules verdieping STEM (Stichting STEM, Sterven op je Eigen Manier) voor het specialistisch team van de Zorggroep. Zij wilden graag als groep getraind worden in de STEM methodiek. De training werd verzorgd door Bert Buizert van Stichting STEM.

2.2 Profilering, herkenbaarheid en draagvlak NPZA versterken

Portefeuillehouders; Rob Bekkering / Rob Linde / Lonneke Drubbel

- Sociale kaart gebruikersvriendelijk maken
 - Sociale kaart (nazorgwijzer) is up to date, gebruiksvriendelijk gemaakt en geplaatst op de website.
- Samenwerking/verbinding (andere) organisaties
 - Er is incidenteel overleg met verschillende stakeholders zoals CMO, Windesheim, gemeente, bibliotheek.
 - Afstemmingsbezoek door kleine delegatie aan bestuurders Flevoziekenhuis, Zorggroep Almere
 - Bezoek aan directie kleinere thuiszorgorganisaties; Roebiazorg, Buro onze zorg en zorgbureau Endless
- Nieuwsbrief optimaliseren waardoor onder meer de website meer en beter onder de aandacht wordt gebracht
 - Er is een eigen website, die door het netwerk en alle belanghebbenden gebruikt wordt.
 - Er zijn verschillende nieuwsbrieven uitgegeven Op deze wijze werden betrokkenen rond de palliatieve zorg op de hoogte gehouden van landelijke en regionale ontwikkelingen en activiteiten van het Netwerk Palliatieve Zorg Almere
 - Ook Facebook wordt gebruikt als communicatiemiddel.

2.3 Inventariseren mogelijkheden/methodiek om outcome results te meten.

Portefeuillehouders; Jan Baars / Marianne Ponstein / Marga Driesen

Er zijn 3 methodes onderzocht welke outcome results bruikbaar en werkbaar zouden kunnen zijn.

- Visitatie; wordt onder meer in de oncologie al jaren toegepast en lijkt positief bij te dragen aan kwaliteitsverbetering van de zorg Doel is om de kwaliteit en de samenwerking in een netwerk palliatieve zorg verbeteren / bewustwording te creëren bij zorgorganisaties ten aanzien van palliatieve zorg.
- De CQ Palliatieve Zorg; bestaat uit twee vragenlijsten voor patiënten en naasten. Het onderzoek wordt gedaan door een extern bedrijf en in het rapport zullen verbeterpunten benoemd worden.
- Spiegelgesprek; een spiegelgesprek met patiënten, naasten of nabestaanden geeft medewerkers feedback en informatie over de verleende en ervaren zorg- of dienstverlening. Dit levert vaak een overzicht op van positieve- en verbeterpunten.

Bovendien resulteert dit in aanbevelingen voor verbeteracties, geformuleerd vanuit het perspectief van patiënten/naasten/nabestaanden.

De stuurgroep heeft gekozen voor spiegelgesprekken, vanwege de directe feedback; in 2016 zal dit verder worden uitgewerkt.

2.4 Voorbereiden van de samenwerking op het gebied van palliatieve zorg tussen huisartsen, wijkverpleegkundigen in één huisartsengroep (PaTz).

Portefeuillehouder: Marianne Ponstein

Het PaTz project richt zich op samenwerking tussen huisartsen, wijkverpleegkundigen en andere inhoudelijk deskundigen in de 1e lijn. Daarbij is vroegtijdige identificatie van palliatieve cliënten, opname in het zorgregister, anticiperen op te verwachten problemen en gezamenlijk toewerken naar een individueel zorgplan belangrijk. In 2014 is er een pilot gestart in één gezondheidscentrum in Almere. Deze pilot is in 2015 goed afgesloten en de betrokken hulpverleners zijn erg tevreden over de behaalde resultaten.

De samenwerking en vergrote kennis dragen bij aan verbetering van;

- inzicht in problematiek, de juiste zorg op de juiste plaats
- de draagkracht van mantelzorgers
- overdracht voor waarneming
- anticiperen op te verwachte problemen/veranderende situatie

In vervolg hierop is in 2015 een subsidieaanvraag gedaan bij het verbeterprogramma Palliatieve Zorg van ZonMw. Deze is in september 2015 van start gegaan en wordt in september 2016 afgesloten.

2.5 Ondersteunen consult en adviesteam palliatieve zorg Flevoziekenhuis

Binnen het Flevoziekenhuis is het PACT (Palliatief Advies en ConsultTeam) gestart. Het PACT bestaat uit 3 medisch specialisten (dr. J. Baars, internist hematoloog, dr. D. Sommeijer, internist oncoloog en dr. K. v.d. Klis radiotherapeut) en twee gespecialiseerd verpleegkundigen palliatieve zorg (P. Schutte, I. vd Heide) en Marianne Ponstein, huisarts-kaderarts palliatieve zorg. Om dit zogenaamde kernteam heen staat een tweede schil van disciplines die als dit nodig is, wordt gevraagd mee te denken.

Ter ondersteuning voor het MDO van het PACT is in oktober door het netwerk een workshop georganiseerd over de methodiek voor besluitvorming door het IKNL.

2.6 Spreken over het levenseinde/ voor publiek / organiseren dat burgers op een laagdrempelige manier over het leven en het einde kunnen spreken In GZC

Portefeuillehouder; Marianne Ponstein

Er is een werkgroep ten behoeve van het opzetten van themabijeenkomsten waarbij burgers (in eerste instantie ouderen) uitgenodigd worden door een gezondheidscentrum (met een grote rol voor de huisartsen) om op een laagdrempelige manier over het leven en het einde te spreken. Er is in één gezondheidscentrum een pilot geweest. Het is de bedoeling met behulp van een draaiboek dat dit in heel Almere uitgevoerd kan worden. Dit project is als projectidee ingediend bij ZonMw door het Consortium Noord-Holland en Flevoland in Palliantie. Dit project is niet goedgekeurd. Desalniettemin wordt het project in Almere voortgezet.

2.7 Nieuwe invulling voor het poëzieproject

De Netwerken Palliatieve Zorg in N-O Flevoland en Almere besloten de krachten te bundelen om tot een nieuwe vorm te komen. Daarvoor hebben we de "poëziekaarten vorm" opgegeven. Om zo veel mogelijk te kunnen realiseren met beperkte financiële middelen hebben we contact gezocht met organisaties in Flevoland die afzonderlijk van elkaar al aandacht besteedden aan jongeren en/of verlies bij jongeren.

Het leidde tot een samenwerking met bibliotheken in Flevoland, Rouwgroep NOP, Atelier Changer in Marknesse, Humanitas Almere en Parkhuys Almere.

Jongeren en verlies

Alle jongeren hebben of krijgen te maken met verlies. Verlies door overlijden, een ernstige ziekte van iemand die hun dierbaar is; je verliest alles wat vertrouwd en gewoon was en gaat een nieuwe, onbekende fase in.

Wanneer jongeren te maken krijgen met verlies, wordt hun veerkracht op de proef gesteld. De behoefte om niet anders te zijn dan anderen, kan maken dat jongeren alleen komen te staan in hun verdriet. De confrontatie met verlies heeft vaak invloed op hun functioneren op school. Met de betrokken organisatie is in 2015 een modulair programma gemaakt dat aansluit op school in het voortgezet onderwijs.

De verschillende organisaties hebben afzonderlijk al contacten met het voortgezet onderwijs. Maar nu kunnen we dit veel meer gezamenlijk doen, met een gezamenlijk aanbod/jaarprogramma, inzet en middelen. Door de brede insteek is er ook veel meer mogelijk: poëzie, fotografie, film, muziek enz. In 2016 zal dit project verder worden uitgewerkt.

Dank

Dank aan alle betrokkenen bij het Netwerk Palliatieve Zorg in Almere, die zich naast al hun reguliere werkzaamheden, inzetten voor de kwaliteit van de palliatieve zorg in Almere.